

NOVÉ KNIHY

Kyselovič, J. (editor): **Pokroky vo farmácii**. Sekcia I. Farmakológia a toxikológia, 238 s.; Sekcia II. Farmakognózia, 267 s.; Sekcia III. Farmácia, 379 s. Bratislava, Univerzita Komenského, 2008. Cena I.–III. z.: 890 Sk.

Recenzované trojdielne kompendium je terminálny výsledok projektu, ktorý bol riešený v rámci Európskeho sociálneho fondu na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského (FaF UK) v Bratislave.

V prvom zväzku, ktorý je zameraný na oblasť farmakológie a toxikológie A. Adameová a M. Kuželová analyzujú poškodené srdce a jeho farmakologické ovplyvnenie, J. Klimas sa zaoberá diagnostikou hypertrofiie ľavej komory srdca a jej regrese po podaní niektorých antihypertenzív a P. Křenek ilustruje interakcie vápnikového kanála s renín angiotenzín a endotelín-1 systémom.

Druhý zväzok je zameraný na farmakognóziu. V ňom S. Czizgle analyzuje najdôležitejšie parametre rodu Philadel-

phus, L., biochemici M. Obložinský a L. Bezáková, hodnotia výsledky zo štúdia rastlinnej fosfolipázy a J. Tóth informuje o výsledkoch štúdia molekulového modelovania štruktúr a vlastností flavonoidov.

Tretí zväzok je zameraný na výsledky syntézy a analýzy liečiv a liekov obsahuje príspevok K. Bruchatej a S. Sedlákovej orientovaný na prípravu, stereochemiu a aktivitu nových derivátov zo skupiny aryloxyaminopropanolov, V. Garaj a M. Remko komplexne hodnotia inhibítory karboanhydrázy, V. Jánošová a E. Havránek sa zaoberajú aplikáciami rádionuklidovej röntgenofluorescenčnej analýzy na aktuálne vzorky, M. Šramko a M. Remko, popisujú inhibítory enzýmu konvertujúceho angiotenzín, M. Šubová, a Z. Vitková, popisujú formuláciu liekovej formy liečiv s antiflogistickým a lokálno-anestetickým účinkom.

Na základe obsahu formy spracovania možno konštatovať, že vydané dielo je nielen originálne, ale je i obrazom súčasnej úrovne farmaceutických vied na FaF UK v Bratislave.

J. Čižmárik

Dhein S., Stark G.: **Antiarrhythmika und antiarrhythmische Therapie, svazek 20 „Medizinisch-pharmaceutisches Kompendium“**. Stuttgart: Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft 2008; 232 s., 34 obr., 16 tab., cena 54 Euro.

Jak naznačuje podtitul „Pathophysiologie, Klinik und Pharmakologie der Herzrhythmusstörungen“, témom tohoto svazku je problematika poruch srdečného rytmu a jejich terapie.

Jak je tomu u monografií v této řadě obvyklé, ve dvou úvodních kapitolách je stručně pojednáno o anatomii a fyziologii srdce a patofyziologii srdečních poruch.

V rozsáhlé třetí kapitole o farmakologii antiarytmik, která pracovníky terapeutické praxe asi nejvíc zajímá, podávají auto-

ři aktuální informace o používaných léčivech dle mechanismu účinku rozdělených do samostatných podskupin (antagonisté sodíkových kanálů, betablokátory nebo blokátory draslíkových s vápníkových kanálů). V této kapitole zvláště zajímavé jsou monografie o jednotlivých léčivech, které heslovitě informují o mechanismu účinku, indikacích, kinetice a metabolismu, vedlejších projevech a kontraindikacích včetně výčtu přípravků, aplikačních formách a dávkování.

Čtvrtá kapitola klinická podrobně informuje o účinku antiarytmik u jednotlivých typů poruch srdečného rytmu.

Závěr monografie tvoří stručné kapitoly o podávání antiarytmik v těhotenství a dávkování u pacientů s poruchami ledvin. Jednotlivé kapitoly uzavírá literatura.

A. Borovanský

Müller, B., Schwarzbach, R.: **Formelfuchs Pharmazie, Vzorce pro posluchače farmaceutického studia**. Stuttgart: Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft mbH 2008; 133 s., 18 obr., 35 tabulek a 61 vzorců, cena 19,90 Euro.

Recenzovaná příručka má kapesní formát, graficky je vzorně upravena a najde uplatnění u všech farmaceutických a chemických pracovníků.

Široký tematický záběr je zde rozdělen do dvou celků. První část má všeobecný charakter se zaměřením na objasnění vztahů z matematiky, fyziky a také na různé chemické oblasti; druhá část je věnována především farmaceutickým problémům. V první kapitole se probírají základní jednotky

SI a některé důležité fyzikální veličiny; druhá kapitola ujasňuje význam čísel, výpočtů, procentuální počty a použití logaritmů; třetí část ujasňuje některé důležitější technologické veličiny (hustotu, viskozitu a specifickou otáčivost). Další kapitola je zaměřena na stechiometrické a chemické výpočty. Pátá kapitola má přehled chemických prvků a na ní navazuje část o některých vybraných anorganických léčivech. Další dvě kapitoly jsou zaměřeny na organické sloučeniny, např. na aminokyseliny, vitaminy a sacharidy, jakož i na chemickou nomenklaturu latinskou a podle IUPAC.

Speciální část je orientována na potřeby farmaceutické praxe a její tematika je rozdělena do tří kapitol se třemi doplňky. První kapitola obsahuje různé předpisy a typické výpočty izotonizace, euacidní roztoky, obsahy a ředění lihu, vytěšňovací koeficienty léčiv pro přípravu čípků, energetické

hodnoty potravin nebo zkoušení biologických jednotek. Desátá kapitola je značně rozsáhlá, obsahuje zpracování receptury i defektury při každodenní práci v běžné dokumentaci, zpracování lékařských receptů, dále zde jsou popsána správná označování lékárenských stojatek, případně výdej magistraliter léků, jakož i způsoby používané při taxaci. V doplňku je popsán seznam symbolů, které jsou rozděleny

na tři typy standardů: R – látky rizikové (celkem 67 druhů) nebo označené S – se standardní bezpečností (67 druhů) a značka E, která uvádí správný postup pro likvidaci léčiv (16 metod).

Příručka svým pojetím i obsahem plní všechny na ni kladené požadavky.

J. Malý

Abstrakta z akcí ČFS v časopisu Česká a slovenská farmacie

Redakce časopisu Česká a slovenská farmacie nabízí možnost zveřejňovat limitované množství abstrakt z odborných akcí pořádaných Českou farmaceutickou společností, například symposií, seminářů, pracovních dnů apod.

Jednotlivá abstrakta (písmo Courier New, velikost 12, řádkování 2), by neměla přesáhnout 1 rukopisnou stranu formátu A4.

Počet abstrakt předem dohodnou předsedové příslušných sekcí, které akci pořádají, případně osoby zodpovědné za akci s redakcí časopisu, která poskytne i bližší informace.

Lze zveřejnit rovněž na internetových stránkách ČFS (www.cfs-cls.cz)

Kontakt:

doc. RNDr. Pavel Komárek, PhD., vedoucí redaktor, Katedra farmaceutické technologie a kontroly léčiv IPVZ
100 05 Praha 10, Ruská 85, e-mail: komarek@ipvz.cz, tel.: 271 019 278